

Bilag 6-3

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoq

Ulloq: 19. oktober 2018

J.nr.: 01.25.01/18XM-LABU-21

Pineqartoq: Uunga siunnersuut: Nuummi aamma Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfiit kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfiup sananeqarnissaannut, ingerlanneqarnissaannut aningaasalersorneqarnissaannullu killiliussatut piumasaqaatit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2018-imeersoq. (IIA 2018/21).

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai apeqqutaalu:

Ataatsimut isigalugu:

Apeqqutitut matuma kinguliani allassimasunut tunngatillugu Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 17-imi aalajangersagaq ataatsimiititaliamit tunngavigineqarpoq.

Takorluukkat allat aningaasatigut kingunerisassaar:

Apeqqu 1:

Ilulissani 2.200 meterimut taarsiullugu 1.799 meterimik mittarfiliortoqarpat aningaasartuutit 2-300 mio. kr.-inik ikileriarsinnaanerat ataatsimiititaliap Kalaallit Airports A/S-illu ataatsimeeqatigiinneranni oqaatigineqarpoq. Mittarfiit takissusissaannut takorluukkat uku aningaasaqarnikkut kingunerisassaar qanoq issappat?

Takorluugaq 1:

Nuuk	2.200 m
Ilulissat	1.799 m
Qaqortoq	1.500 m
Kangerlussuaq	2.810 m imaluunniit 2.200 m

Apeqqu 2:

Kinguliani allassimasunut tunngavigineqarpoq mittarfimmut 1.199 meterimut taarsiullugu mittarfik 1.499 meteri Air Greenlandimit pitsaanagerusut taaneqarmat, aammali oqaatigalugu Nuummi mittarfiup 2.200 meterimut tallineqarnissaa timmisartuutileqatigiittut kissaati-gigitsik. Angalasut amerlanerpaartaat Nuummukartuusarmata Kangerlussuup nunatsinnut pingaarnertut isaavittut ingerlaannarneratigut "sipaartussat" naammassanersut pillugu aningaasatigut kisitsisinik takusaqarnissaq soqutiginarpoq – angalariaaseq takorluugaq una aqqutigalugu allannortissinnaavarput?

Takorluugaq 2:

Nuuk	1.499 m
Ilulissat	1.499 m
Qaqortoq	1.199 m
Kangerlussuaq	2.810 m imaluunniit 2.200 m

Siuliani allassimasut naatsorsornerinut atatillugu Ilulissani mittarfissap inissisimaffissami nutaami, siunissami tallilerinissamut periarfissiisumi sananeqarnissaa aallaavigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Apeqquut 3:

Naalackersuisooqatigiit Demokraatillu 2. oktober isumaqatigiissutaanni allassimavoq angallanneq assartuinerlu pillugit isumaqatigiissuteqartut inassuteqaatit makku ilanngullugit suliariniaraat:

- Qaqortup Narsallu akornanni mittarfissaq sananeqassaaq – 1500 m
- Ilulissani mittarfissuaq pilersinneqassaaq – 2200 m
- Nuummi mittarfissuaq pilersinneqassaaq – 2200 m

Aammalu tusagassiorfinni 2. oktober allaaserisami allassimavoq akissuteqarnissap partiimit akuerineqarsinnaanera Demokratit siulittaasuata Niels Thomsenip ammaakkaa. Kangerlussuarmulli tunngatillugu mittarfiup qanoq takissuseqarnissaa eqqarsaatigineqarnersoq paasissutissiissutigineqanngilaq.

Apeqquut 3.1:

Tamanna tunngavigalugu mittarfissat pilersaarutaasut Kangerlussuup attatiinnarneqarnissaa ilanngullugu aningaasaqarnikkut kingunerisassaasa paasissutissiissutigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Tassunga atatillugu Kangerlussuarmi mittarfiup 2.200 meteriunissaa imaluunniit 2.810 meteriunissaa aallaavigineqarnersoq nalunaarneqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Apeqquut 3.2:

Kiisalu Kangerlussuarmi mittarfiup attatiinnarneqarnera Ilulissani Nuummilu mittarfiit akilersinnaassuseqarnerannut qanoq kinguneqassanerseqq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq?

Apeqqutitut siuliani allassimasunut Naalackersuisut akissutaata ulloq 26. oktober tiguinissaa aammalu assilinerata kalaallisut danskisullu uunga nassiunneqarnissaa ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq: saam@ina.gl.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Hermann Berthelsen

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap siulittaasua

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaat
/Maani

Mittarfiit pillugit apeqqutinut tapiliussanut akissuteqaat

25-10-2018

Suliaq normu: 2017-24538

Id normu: 34492513

Piffissaq iluatsillugu ataatsimiititaliap suliame matumani sukumiisumik sulinera
aammaloorlunga uppersaqqissavara. Tamatuma saniatigut Ataatsimiititaliap ulloq 19.
oktober 2018 ataatsimiinnermut nuannersumut qutsavigerusuppara.

Postboks 909

3900 Nuuk

Tif.: (+299) 34 50 00

E-mail: box909@nanoq.gl

Fax: (+299) 34 63 56

www.naalakkersuisut.gl

Aallarniutigalugu oqaatigisinnaavara, periarfissatut ilusiliani allani assigiinngitsuni
aningaasaqarnikkut sunniutaasussat naatsorsorneqarnerannut tunngatillugu
kissaateqartoqarnera paasilluarsinnaallugu. Taamatullu Ataatsimiititaliap apeqqutaannut
juuni-p 6-ani 2018-imeersunut atatillugu oqaatigineqartut, Inatsisartut
Naalakkersuisunut suliakkiissutigisimasaannut naatsorsuinerit misissueqqissaarnerillu
Naalakkersuisut suli aalluppaat. Tamatuma kingunerisaanik aallaaviatigut periarfissatut
ilusiliani allani aningaasaqarnikkut sunniutaasussanik erseqqinnerusunik
naatsorsuisoqanngilaq.

Taamaattumik apeqqutiniittuni periarfissatut ilusiliat nassuiarneqartut Naalakkersuisut
sukumiisumik erseqqinnerusumik naatsorsuiffiginissaannut
periarfissaqarsimanginnerat, akissuteqaatini matuma kingulianiittuni
sillimaffigineqassaaq. Aasaanerani politikkikkut oqallinnerup malitsigisaanik,
periarfissatut ilusiliani assigiinngitsunik marlunnik misissueqqissaarnerik
aallartitsisoqarpoq, 1.199 meterinik Nuummi, Ilulissani aamma Qaqortumi periarfissatut
ilusiliani. Nalunaarusiaq naammasseriapat, nalunaarusiaq ataatsimiititaliamut
nassiunneqassaaq.

Taamaattoq mittarfiit 1.199 meterit pillugit misissueqqissaarnerit immikkoortuata
ilanngunneqartup malitsigisaanik, Nuummi, Ilulissani aamma Qaqortumi mittarfiit 1.199
meteritullugit periarfissatut ilusiliat assigiinngitsut marluk misissuiffigeqqissaarnerat
suliaritinneqarpoq.

Tulliuttuni Ataatsimiititaliap apeqqutai, allakkani 19. oktober 2018-imeersuni
apeqqutigineqarneranni tulleriinneri ilusiligaanerilu malillugit tulleriinnilerlugit,
akissuteqarfignissavakka.

**Apeqqut 1: Ilulissani 2.200 meterimut taarsiullugu 1.799 meterimik
mittarfiliortoqarpat aningaasartuutit 2-300 mio. kr.-inik ikileriarsinnaanerit
ataatsimiititaliap Kalaallit Airports A/S-illu ataatsimeeqatigiinneranni
oqaatigineqarpoq. Mittarfiit takissusissaannut takorluukkat uku
aningaasaqarnikkut kingunerisassaata qanoq issappat?**

Takorluuqaq 1:

Nuuk	2.200 m
Ilulissat	1.799 m
Qaqortoq	1.500 m
Kangerlussuaq	2.810 m imaluunniit 2.200 m

Akissut: Aallarniutigalugu paasissutissiissutigissavara periarfissatut ilusiliami matuma siulianiittumi inuiaqatigiit aningaasaqarneranni taamatullu sanaartornermut, missingersuutini ingerlatsinermilu aningaasaqarnikkut erseqqinnerusunik misissueqqissaartoqarsimangimmat.

Ilulissat pillugu

Tassunga tunngatillugu paasissutissiissutigisinnaavara, Ilulissani mittarfiup takissusaata annikillisinneqarneranut atasumik sipaarutissat qanoq annertutigisinnaanerat, Naalackersuisut ilisimasaat malillugit, inaarutaasumik aalajangersarneqarsimangimmata. Tamatumunnga suliariumannittussarsiuussinissap pisussap ineneri apeqqutaassapput.

Kisiannili mittarfinnut 2.200 meterimut aalajangiunneqartumut sanilliullugu mittarfiup takissusaata 1.799 meterinngorlugu annikillisinneqarnerani periarfissat, anigorniagassat aamma aningaasaqarnikkut sunniutaasussat pillugit Naalackersuisut Kalaallit Airports A/S-ip naliliinera Naalackersuisut pissarsiarisimavaat. Tassani ilaatigut allassimavoq:

" ...

- A. *KAIR-ip missingersuineri malillugit mittarfiup 2.200 meterinit 1.799 meterimut annikillisinneqarnera "taamaallaat" sanaartornermut aningaasartuutit kr. 180 – 200 mio missaannik annikillinerannik malitseqqassasoq, tamannalu ilaatigut sumiiffimmi nunap ilusaanut tunngasunik pissuteqarpoq. Pingaartumik maluginiarneqarpoq mittarfiup sumiiffissaata avannarpasinnerusortaani qaqqaqartoq, qanoq pisoqaraluarpalluunniit timmisartornerup isumannaatsuunissaa eqqarsaatigalugu qaartiterneqartussamik, aammalu mittarfiup 1.799 meterip aamma 2.200 meterip sanaartornermut aningaasartuutini assigiinngissutaannik tamanna annikitsuutitsilluni.*
- B. *Mittarfiup takissusaata aallaqqaataaniilli 2.200 meterinit 1.799 meterinut annikillisinneqarnerani, kingusinnerusukkut mittarfiup 1.799 meterip 2.200 meterinngorlugu tallileqqinneqarnerani mittarfimmi teknikkimut atortut inississorneqarnerannut aningaasartuutit aamma inisseeqqinnerup, sanaartornermut aningaasartuutini sipaarutissat "nungungajattussaavaat".*
- C. *Mittarfik 1.799 meteriusoq, sioqqutsisumik kingusinnerusukkut 2.200 meterinut tallilernerneqarnissamut piareersimatinneqartoq, mittarfimmit 1.799 meteriusumit, kingusinnerusukkut tallilernerneqarnissamut piareersarneqarsimangitsumit, akisunerujussuusussaavoq. Tamatumunnga pissutaavoq, nunami portussutsimi allami mittarfiup naatsup taassuma inissinneqarnerani qaartiterinerup immiinerullu annertussusaasa oqimaaqatigiinnerisa pitsanngorsarneqarsinnaanera. Tamatuma 1.799 meterimut tallineqarsinnaasumut, aammalu mittarfimmut 2.200 meterimut akigititap annikitsuinnarmik assigiinngissuteqartitseqataasussaavoq.*
- D. *Mittarfik 1.799 meteri ukiuunerani timmisartut anginerusut mittarfimmik atuinissaannut killilersuinerimik malitseqqarsinnaassaaq, taamaaliornikkullu tiguisussat pioreersut atorluarneqarnerulersillugit piffissap takornariartitsiviusartup annertusitinnissaanut iluaqtaassanani.*
- E. *Mittarfik 2.200 meteri KAIR-imit tamakkiisumik naammassillugu sanaartornissaanut pilersaarusiorneqareerpoq aammalu sanaartornissaanut akigititassanut neqeroortitsinissamut piareersimalluni. mittarfiup takissusaa 2.200 meterinit allaanerutillugu allatut sanaartornissamut pilersaarusiornermut annertunerusunik aningaasartuuteqartoqartussaavoq, taamatullu nutaamik oqartussat akuersissutai arlalippassuit qinnuteqaatigineqartussaassallutik. Tamatuma malitsigisaanik sanaartorluni suliaqarnerup aallartinnissaa*

nikisinnegassaaq, pitsaanerpaamik pisoqassappat 2019-imi ukiaaneranut imaluunniit 2020-imi upernaamut ilimanaateqarnerulluni.

- F. *Ilulissani mittarfiup 1.799 meteriusup, mittarfittut "allatut qinigassatut" atorneqarsinnaanera annikillissaaq, pingaartumik Nuummi minnissamut pissutsit minnissaaq ajornartippassuk, timmisartunut angisuunut Nuummukartunut/Nuummeersunut. Paarlattuanik Nuummi aamma Ilulissani 2.200 meterimik mittarfiliornermi, mittarfiit marluk taakkua annertunerusumik imminnut "allatut periarfissatut" atorsinnaanerusulertussaapput.*

...

Kangerlussuaq pillugu

Kangerlussuarmi 2.810 meterimut imaluunniit 2.200 meterimut aningaasaleeqqinnissamut pisariaqartumut atasumik aningaasartuutissanut tunngatillugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2, taamatullu mittarfiit 1.199 meterit pillugit misissueqqissaarnerit immikkoortuanni, Deloitte 2018, periarfissatut ilusiliani 3-mi aamma 4-mi aningaasaqarnikkut sunniutaasussat, innersuussutigineqarput. (Nassiunneqassaaq)

Tassani allassimavoq Kangerlussuarmi mittarfimmut 2.810 aamma 2.200 meterimut aningaasaleeqqinnerit pisariaqartut 747 mio. koruuninik aamma 691 mio. koruuninik annertussuseqassasut. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq siusinnerusukkut naliliisoqarmat, Kangerlussuarmi aningaasaleeqqinnerit pineqartut Siunissamut ungasinnerusumut aningaasaliinissanut aningaasaateqarfik aqutigalugu aningaasalersorneqarsinnaassanngitsut, tassami taakkua aningaasaqarnermut politikikkut attassisinnaanernut pitsanngortisinnasussatut nalilerneqanngimmata.

Apequt 2: Kinguliani allassimasunut tunngavigineqarpoq mittarfimmut 1.199 meterimut taarsiullugu mittarfik 1.499 meteri Air Greenlandimit pitsaanerususut taaneqarmat, aammali oqaatigalugu Nuummi mittarfiup 2.200 meterimut tallineqarnissaa timmisartuutileqatigiittut kissaatigigitsik. Angalasut amerlanerpaartaat Nuummukartuusarmata Kangerlussuup nunatsinnut pingaarnertut isaavittut ingerlaannarneratigut "sipaartutissat" naammassanersut pillugu aningaasatigut kisitsisinik takusaqarnissaaq soqutiginarpoq – angalariaaseq takorluugaq una aqutigalugu allanngortisinnavarput?

Takorluugaq 3:

Nuuk	1.499 m
Ilulissat	1.499 m
Qaqortoq	1.199 m
Kangerlussuaq	2.810 m imal 2.200 m

Siuliani allassimasut naatsorsornerinut atatillugu Ilulissani mittarfissap inissisimaffissami nutaami, siunissami tallilerinissamut periarfissiisumi sananeqarnissaa aallaavigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissut: Misissueqqissaarnermut tunngaviusut annertuut pigineqartut tunngavigalugit Naalakkersuisut ersarissumik naliliipput, periarfissatut ilusiliani siunnersuutigineqartumi angallannerup ilusaata allanngortinneqarnissaa pisariaqartoq anguneqarsinnaassanngitsaq. Tamatuma saniatigut periarfissatut ilusiliaq taamaattoq, sunniinerit malittaasut pitsaasut nassuiarneqartut aamma sipaarutissat nassuiarneqartut tamakkiisumik anguneqarsinnaannginnissaannik, malitseqassaaq.

Tassunga ilanngullugu oqaatigisinnavara, periarfissatut ilusiliamut matuma siulianiittumut inuiaqatigiit aningaasaqarneranni taamatullu sanaartornermut,

missingersuusiornermut ingerlatsinermullu aningaasaqarnikkut erseqqinnerusumik mississueqqissaartoqarsimangimmat.

Tamatuma saniatigut mittarfii 1.199 meterit pillugit misissueqqissaarnerit immikkoortuanni, periarfissatut ilusiliaq 3 aamma 4, misissueqqissaarneri inernerugallartut, Deloitte 2018 innersuussutigineqarput. Taakkua ataatsimiititaliap augustimi ataatsimeeqatiginerani Deloitte-mit saqqummiunneqarput. Taakkunani periarfissatut ilusiliani apeqqummi nassuiarneqartuni erseqqinnerusunik naatsorsuisoqarsimangilaq, naak mittarfii 1.500 meteriusut mittarfinnit 1.199 meteriusunit suliaqarnermi annikitsuinnarmik allaassuteqartut naliliisoqaraluarluni. Naalackersuisut naliliipput mittarfinnut 1.199 meterinut taarsiullugu mittarfinni, 1.500 meterini sanaartornermut aningaasartuutit annertunerusut, suliaqarnermi iluaqutissartaasunik annikitsuinnaasunik, mittarfinnik 1.500 meterimik sananermi anguneqarsinnaasunik, illuatungilerneqarsinnaangitsut. Tamatumunnga erseqqinnerusunik misissueqqissaarneq, matuma siuliani nassuiarneqartutut suliarineqarsimangilaq, taamaattumik tamanna sillimaffigalugu apeqqut paasineqassalluni.

Apeqqut 3: Naalackersuisooqatigiit Demokratillu 2. oktober isumaqatigiissutaanni allassimavoq angallanneq assartuinerlu pillugit isumaqatigiissuteqartut inassuteqaatit makku ilanngullugit suliarinaraat:

- Qaqortup Narsallu akornanni mittarfissaq sananeqassaaq – 1500 m
- Ilulissani mittarfissuaq pilersinneqassaaq – 2200 m
- Nuummi mittarfissuaq pilersinneqassaaq – 2200 m – 2200 m

Aammalu tusagassiorfinni 2. oktober allaaserisami allassimavoq akissuteqarnissap partiimit akuerineqarsinnaanera Demokratit siulittaasuata Niels Thomsenip ammaakkaa. Kangerlussuarmulli tunngatillugu mittarfiup qanoq takissuseqarnissaa eqqarsaatigineqarnerneq paasissutissiissutigineqanngilaq.

Apeqqut 3.1: Tamanna tunngavigalugu mittarfissat pilersaarutaasut Kangerlussuup attatiinnarneqarnissaa ilanngullugu aningaasaqarnikkut kingunerisassaasa paasissutissiissutigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Tassunga atatillugu Kangerlussuarmi mittarfiup 2.200 meteriunissaa imaluunniit 2.810 meteriunissaa aallaavigineqarnerneq nalunaarneqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissut: Inatsisartuni inatsisissatut siunnersuutip matuma suliarineqareerneranut nangissutigalugu, Kangerlussuarmi mittarfiup siunissaata paasinarsisinnissaa Naalackersuisut pingaartippaat. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini qupperneq 21-imi allassimavoq "Kangerlussuup aamma Narsarsuup atorneqaannarnerisa annertussusaa sunniutaasussallu suleqatigiissitaliani marlunni Namminersorlutik Oqartussanit, Qeqqata Kommunanit aamma Kommune Kujallermit ilaasortaaffigineqartuni, qulaajaavigineqassaaq. Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi mittarfii siunissami atorneqarnissaannut ingerlanneqarnissaannullu pilersaarummik inaarutaasumik innersuussinissaaq, siunnersuutip matuma avataani inissisimavoq."

Tamatuma saniatigut Naalackersuisut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata apeqqutaannut Juuni-p 6-ani 2018-imeersumut akissuteqaat innersuussutigineqarpoq, tassani Kangerlussuaq pillugu apeqqummut 51-imut akissuteqaammi allassimammat, Kangerlussuarmi mittarfimmi 2.810 meterimi

aningaasaliinermut pisariaqartinneqartut 747 mio. koruuniusut. 2.200 meterimut aningaasaliinermut pisariaqartinneqartut 691 mio. koruuniupput.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, periarfissatut ilusiliamut matuma siulianiittumut inuiaqatigiit aningaasaqarneranni taamatullu sanaartornermut, missingersuusiornermut ingerlatsinermullu aningaasaqarnikkut erseqqinnerusumik mississueqqissaartoqarsimanngimmat.

Kisiannili eqqumaffigeqquneqarput:

- Aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussami aamma inatsisissatut siunnersuummi matumani Kangerlussuarmi aningaasaleeqqinnissamut aningaasalersuinissamik innersuussisoqanngimmat. Sanaartornermut aningaasartuutit tamatumunnga atasut taamaalillutik ukiumoortumik aningaasanut inatsisini pisussani sanaartornermut killissaliussani pingaarnersiuiineq aqutugalugu, immikkut aningaasaliinissamut inatsimmi tunngavissaqarnissaq pisariaqartussaavoq. Naalakkersuisut naliliipput aningaasalersuisartut/taarsigassarsititsisartut avataaneersut aqutugalugit nammaneqarsinnaasumik aningaasalersuutissarsisoqarsinnaassanngitsaq, tassami Kangerlussuarmi Mittarfimmi imarpik qulaallugu angallannerup ingerlateqqinneqarnera amigartoorfiusartussaammat.
- Missingersuusiornermut inatsimmut tunngasut. Naliliisoqarpoq Kangerlussuarmi aningaasaleeqqinermi aningaasaqarnermut politikikkut attassisinnaaneq pitsanngoriartinneqartussaananngitsaq. Taamaattumik tamatumunnga aningaasartuutit, aningaasaateqarfimmi tamatumunnga tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit matussutissaqassagaluarpat, Siunissamut ungasinnerusumut aningaasaliinissanut aningaasaateqarfik aqutugalugu akilernerqarsinnaassanngillat.
- Kalaallit Airports A/S siusinnerusukkut periarfissaqarnerminni paasissutissiisarsimavoq, Kangerlussuaq ingerlatseqatigiiffiup Ingerlatsinissamut Aningaasalersuinernullu pilersaarutaanut sunniinerluttussaasoq, tassami imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit pingasuuppata, tamatuma malitsigisaanik isertitassanut tunngavissat annikillissusaammata.

Apeqqu 3.2: Kiisalu Kangerlussuarmi mittarfiup attatiinnarneqarnera Ilulissani Nuummilu mittarfiit akilersinnaassuseqarnerannut qanoq kinguneqassanerseqq paasissutissiisutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq?

Akissut: Takuuk apeqqu 3.1-imut akissuteqaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Simon Simonsen

Allakkiaq

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerit aamma nunap immikkoortuini / kommunini pisussanut tunngasut pillugit

25-10-2018
Suliaq normu: 2017-24538
Id normu: 34492526

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisup aamma Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata kiisalu Sanaartornermut Ataatsimiititaliap ataatsimeeqatigiinnerat tunngavigalugu Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup allakkiaq manna Deloitte-mit pissarsiaraa. Taamaalilluni matuma kingulianiittut tassaapput Deloitte-p Naalakkersuisoqarfimmut akissutai iluarsisanngorlugit.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
Fax: (+299) 34 63 56
www.naalakkersuisut.gl

Mittarfinnut ataatsimoortitanut atatillugu aningaasalersuinerup ilusiligaanera pillugu Danmarkimut isumaqatigiissutip Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerit pingaaruteqarnerata Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut kiisalu Sanaartornermut Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarneranut atatillugu, Kalaallit Nunaanni kommuninut tamaginnut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerit suliaqartoqarsimannginnerisq, tassungalu tunngatillugu; Deloitte-mut suliaqarnermut tunngatillugu qanoq iluseqarsimanera, pillugu apeqqut qaqqinneqarpoq.

Siullermik pingaarnertullu aammaloorluni oqaatigineqarpoq Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerit *Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunnuteqaatissanik naliliinermit saqqummiussinissamut ilitsersuut* Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqartoq tunngavigineqarsimasq.

Aningaasaqarnermi professori, siusinnerusukkat aningaasaqarnermi ilisimatoq aammalu Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitami siulittaasq, Christen Sørensen, periaatsimik eqqortumik atuisoqarnerata aammalu ilitsersuutitut atuuttunut aammalu periaatsinut nalinginnaasunut naapertuuttumik suliaqartoqarnerata qulakkeernissaat siunertaralugu, inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerup pilernerani akuutinneqarpoq.

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq 2018-imi apriliimili naammassineqarpoq aammalu 2018-imi maajimi, aggustimi aammalu oktobarimi politikerinut saqqummiunneqartarsimalluni. Nunap immikkoortuani iluaqutissartaasussanik ajoqutissartaasussanillu naatsorsuinermit ilaatinnissaannut tunngatillugu periaaseq misissorneqarpoq aammalu 2018-imi maajimi aamma aggustimi isummernissamut tunngavissianut atatillugu nassuiarneqartarluni. Aammattaaq takuuk Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2-imi nunaqarfiit mittarfeqartut Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq pillugit ilanngussaq.

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerup suliarineqarneranut atatillugu, mittarfiit ilusiligaaneranni annertusaanissamut tunngatillugu kommuninut iluaqutissartaasunut ajoqutissartaasunullu tunngatillugu sukumiisumik isumaliutersuuteqartoqarsimasoq, ulloq 19. oktober 2018 ataatsimiinnermi Deloitte-p tungaaniit nassuiarneqarpoq.

Isumaliuutersuuteqarneq immikkut ilisimasallit suleqatigiit Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerup suliarineqarnerani suliaqartinneqartut akuutillugit pivooq.

Isumaliuutersuuteqarnerit makkuninnga inerniliussinernik inerneqarput:

- Mittarfiit nutaamik ilusiligaanerisa malitsigisaanik kommunit ilai iluanaaruteqassasut, aammalu kommunit ilai tamatuma malitsigisaanik ajoqutissartaasunik nalaataqassasut – takukkit isumaliutersuutit itisiliinerillu Mittarfiit annertusaavigineqarneranni inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2-mi nunaqarfiit mittarfillit Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq pillugit llanngussami, apriliimi tamanut saqqummersinneqartumi.
- Inuiaqatigiit aningaasaqarnerat tamarmiusoq aallaavigalugu tunngavigineqarpoq, iluaqutissartaasut ajoqutissartaasullu kommunit akornanni imminnut nalimmatsissasut, taamaattumik inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniinerit tamarmiusut annikitsuussallutik. Pissutaasunut tunngasut aamma paasissutissat nalunaarsukkat inerniliussamut tassunga tunngassuteqartut, Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermut ilanngussami, apriliimili tamanut saqqummersinneqartumi itisiliivigineqarput. Aammattaaq oqaatigineqassaaq misissueqqissaarnerup inernerit patajaatsuusut, taamaattumik misissueqqissaarnermi inerniliussat allanngortinnissaannut maannakkut naliusoq 1.365 mio. koruuniussalluni. (1.365 taakkua tassaapput Periarfissatut ilusiliap aallaaviusup aamma alla 1-ip nikingassutaat. Alla 2-p aamma aallaaviusup nikingassutaat 844 mio. koruuniuvoq)
- Aammattaaq nalinginnaasumik sulisussaaleqisoqarnera isumaliuutersuutini ilaatineqarpoq, taamaattumik atorfiit atorunnaarsinneqarnerat sullivinni allani atorfinitsitsinermik kinguneqassallutik.

Deloitte-p suliakkerneqarneranut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfiit akimorlugit suleqatigiinnit aalajangerneqarpoq, matuma siuliani aallaavigineqartut, isumaliuutersuutit taaneqartut tunngavigalugit aammalu Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniuteqaatissanik naliliinermi saqqummiussinissamut ilitsersuut tunngavigalugu tunngavissat naammattut, tassani ilaatigut allassimalluni:

"Aammattaaq sunniuteqarpoq toqqaannartumik koruuninngorlugit oorinngorlugillu naliliinermut aalajangiivigineqarsinnaanngitsunik imaluunniit peqatigitillugu ataatsimoortumik takussutissiani pingaaruteqanngitsuusunik naliliinissami ajornakusoortunik piffissaajarnartunillu. Niuerfinni tunineqarsimannngitsut taakkua, tunngaveqanngitsumik naliliiffigineqarsinnaanngitsut pitsaalluartumik misissueqqissaarnernut ilanngunneqassapput ..."

Pitsaassutsinut misissueqqissaarnernut tunngatillugu Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermut ilanngussaq innersuussutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut attaveqaqatigiinnermi aningaasaliineq koruunngorlugu oorinngorlugulu sunniutaasunik sunik malitseqassanersoq, ulloq 19. oktobari 2018 ataatsimiititaliap tungaaniit saqqummiinermut atatillugu apeqqutigineqarpoq. Assersuutigalugu ACI Europe-mit missingersorneqarpoq, timmisartumik aqutissat amerlassusaasa 10%-imik amerlinerat BNP-ip 0,5%-imik qaffanneranik malitseqassasoq. Taamaattoq Europa-mit misilittakkat Kalaallit Nunaanni pissutsinut 1:1 atorlugu nuutinneqarsinnaanngillat, pissutigalugu Kalaallit Nunaanni attaveqaqatigiinneq tamarmiisoq Europa-p sinneranit malunnaatilimmik allaanerummat. Taamaattumik sunniinerit allaaserisani nassuiarneqarput aammalu aningaasanngortinneqaratik. Tassa imaappoq, Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineri sunniinerit aningaasanngortinneqartut saniatigut, arlalinnik allanik pitsaasunik sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqartariaqartoq.